

ACC. N:R. 5154

Landskap: Skåne

Upptecknat av: J. Bergström

Härad: Högstads

Adress: Stort 236, Skump

Socken: Lövstad

Berättat av: Densamma

Uppteckningsår: 1937

Född år 1864 i Högstads

Uppteckningen rör Majsjungning

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14 sid.

ACC. N:R. 5154

Landskap: Malmöhus län Upptecknat av: J. Bergström
Härad: Herrestads Adress: box 236, Malmö.
Socken: Sövestad Berättat av: J. Bergström
Uppteckningsår: 1937 Född år 1864 i Lögstada

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

Uppteckningen rör Måjsjunging.

Den äldsta måjrisen jag hört, är troligen den
som sjöngs i Sövestad 1877:

God afton om i hemma är,
Maj var välkommen,

Förlåt oss om vi väcka er,

Gladjens Gud gör en så ljufvig sommar.

Varför är denna visan äldst?

Ja, ty den lilla lövhan börja sedan sjunga i febr.
Detta påminde om att vintern och sommar en var
i anslutande. Majsjungarne voro icke berövade

Lövsprisningstiden.

Så beärom vi ^{nu} dig maj i by.

Med du är välkommen.

Och lover Gud med psalmer mig.

Fröjd oss Gud för en så ljufvlig sämmer.

Heland var skogarna icke gröna för, än den 17
20 maj. De kunde påledas icke beärs maj i by i
april. Denna är en senare dikt.

All världens skapare av evighet

slör det vi nu bedje.

Du bever allting väl berett.

Var oss allom en nådig Gud med glädje.

Denna är en prästdikt.

Nu sitta vi maj uti rot teg.

Vi komma igen om pingesdag.

Denna är en senare dikt, då man började tälta i
tre dagar å ped. Ekonomien var icke så god i
äldre tid.

LUMIN
GUTTA
MAGNETIS
MAGNETIKOV

Det fanns väl knappast någon av ungdomarne som kunde den långa visan som en utantlära.

Däremot den korta överstadsvisan kunde alla som en utantlära och endert de som hade sängväst fick vara med att sjunga. Våldiga sångare och en fiolspelar som upptäcktes musiken en veckor värmatt, det lät så ljumligt i nattens timme, att det är den veckraste musik jag hört. Helge Persson i Söden Påhult, hemman egare säger (Feberöd), det tyckte jag och så, att den visan sjöngs i nattens timme, var det den veckraste musik man kunde höra.

Visan: All världens skapare av evighet,
 De finna en snes ägg i Sövestad på vart ställe, men
 skollärare, smed, gåvo juuningar, vanligen en riksdölv.
 Prästen i Sövestad, kyrkoherde Lindsbog förbjöd dem
 att sjunga i prästgårdar, på 1870-talet och evare sine
 läselevar för att delta i sådana syntise möjen.

LUNDS UNIVERSITET
 SOLOMUSIKSÄMSTÄMNINGEN

Han sade till läseborna: dyblitet är för Gud
 en stygghet, fly sådana nöjen, annars blir
 ert kortkastade från Guds arsinhte. Men
 det~~ta~~ half inte. Han hade ju icke religions-
 fantaster Carl den Elvte, inför vilken han
 kunde beklaga detta syndiga liv.

Här följer majrisen som den sjöngs i
 sövestad för 1870 tallet och tidigare:

God afton om i hemma är,
 Maj var välkommen,
 Fördit oss om vi väcka er,
 Glädjens Gud för en så ljuslig sommar

Jag minns att ordet sommar utdrogs långt.

5154

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5-

Da hela Sövestads majvisa går plats å denna sida
skriver jag ut hela visan:

5

Sövestads Majvisa 1877:

God afton om i hemma är,
Maj var välkommen,
Förlit oss om vi secha er,
Glädjens Gud för en så ljuflij sommar.

Den lille lärkans ljufve klang,
Maj var välkommen,
Hon leddar oss med majesång,
Glädjens Gud för en så ljuflij sommar.

Låt hönan giva ägg för fet,
Maj var välkommen,

Till framstående äggsmet, 5154
Glädjens Gud för en så ljufvig sommar.

6

Nu tackar vi för det vi fått,
Maj var välkommen,
Frykallting var ju ganska gott,
Glädjens Gud för en så ljufvig sommar.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nu lyfta vi alla från vår hatt,
Maj var välkommen,
Nu resa vi och ha gornett,
Glädjens Gud för en så ljufvig sommar.

J. Bengström
bax 236

Skurup

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sövestads ungdom var delad i tre eller fyra gilleslag. Detta gilleslag som sjöng denna ~~7~~ nyfödda -
nade majvisa kallades Sövestad Ströland.

1875 såg jag en majvisa i Vasatorf, västra gilleslaget,
sll världens skapare av evighet. Pigan hade den
och ungdomar kommo dit och skulle lära må-
gud värs. Deras majgille känner jag icke till.
Höverileöndornas söner och döttrar deltog i maj-
gillen.

Sövestad Ströland.

På prästgillet beständes arrangerandet av maj-
sångning. De som hade singrört fingo vara med
att sjunga, men ingen kvinnlig, endast manliga
sångare. Jag tyckte det hördes 1877, att omkr.
7. sängare voro med, plus två ägglärare. De
leuro två män i en gammaldags mjölkoog de
äggen de fingo. På det stället där gillet skulle

5154
hålls saknades sjöngone, halvögräften. Där
sjöng de in sig. Förste söndagen därefter hölls
smågille. De kunde icke säga som framlidne
saldet Ola Halst i Velebröd, f. 1825 sade:

Vi höll smågille i Velebröd för 1840 talet i tre
dagar om pingst. Pinges, dugone gav vi djä-
vulen massan, de ären vi sjöng småg. Men
midsommersdagen hade vi fönt klätt kyr-
kan och ställa till kyrkan, med en fiol-
spelare och en klarinettsblåsare i spetsen, de
muncicern ända upp till kyrkdörren. En
fräst i Velebröd för 1850 talet dödade
denna högtidlighet, han hette Vigoren, han
sade: jag förljuder ungdommen att aldrig mera
kläda kyrkan, de gå från dansrojen till
kyrkan och vunnhelger Guds luns. Först då han
såg att kyrkan stod i ett enda blomsterker
blev han snäkte glad och tacka sina försam-
lingsledar för det de gjort sedan ären av sin

herde. Han trodde att det var för att ära honom, man mejat kypham. En sladderwär i Velebröd sprang till Vamle och berättade för prästen, att det var icke till hans ära man mejat kypham, utan det var en gammal fläpsed i Velebröd, det var där för han blev rodd och beannlyste ungdomen. Sedan blev kypham aldrig mejad mera. I Sövestad strölandrigu de icke ge djurulen mässa den dag de skulle till majgille, men kl. 4-5 e.m. börjar måjet, trots en svartrock även där påkte ut detta folkmåje.

Endast hoveridränger och hoverigvor fick lov att deltaga i dessa gillen, yngre ungdomar fick ej vara med. Hoverigvor som icke kunde dansa, gingo icke ^{till} dessa gillen.

ty det ansågs som en stor skam om en
5154
Gruva icke kunde dansa, men drängarna som
icke kunde dansa, de hammo, de putte och
spela kort. Bönder sände figor till gillesgöden
Lagen förut med snjölh, ost och smör, dock icke
alla bönderna. Det var stora hoveribönder, så
att de var icke beroende av förningarna.

Bönderna hade tre par hästar vordere och ett par
dragstutar. Nu kunde en hoveribondson och en
av de duktigaste drängarna spela vördar. Pigiorna
som kommo med förning om lördagen hjälpte
sägat till vid lekningen av äggkorna.

Spritdröckerna voro rom och brännvin. Hade
de icke fått förningarna nog till spritdröckerna
hade drängarna ihop vad som fattades. Pigiorna
hade inget utlägg. De hade smi flätade hood-
korpar för bordet, som de köpt i Marknad. Men
duk kunde icke läggas på. Grovbrödsstivor och
stivor av sajtbröä voro i korgarna, smör i smör.

koppar och aster, hemgjorda, ligo frä porslins-
 tallriker. Kokt råttt fläsk skuret i mindre
 bitar frä porslinstallriker. Hembröggd öl
 mera välsmakande än våra deys porter.
 En herrafin med brännvin och en med rom.
 Föret fingo alla en beck, melönt fräsat bränn-
 vin. Pigeorna drucko icke brännvin ej heller
 rom. En romare vankades venhigen frä uttän.
 Nu gick man bort till bordet, tog en grov
 brödsbräva eller sijtebrö, ett stycke råttt
 fläsk och ett stycke äggskaka. Drängarna
 fingo nu av de två traktörerna som sitta
 vid ävretas bordvänden en aptitiser. Så
 många som gick plats omkring bordet satta
 sig där, andra satta frä sidolänkerna. Var
 och en tog sin gällkniv upp ur lommen
 och använde, så gick man bort till bord-

et och drack ät och brännvin till, sedan
trädde dansen på en laga. En fiolspelare
satt vänhugen på ett välutvalt halv tumsnitt.
5154
Oro bodsändsvärdomne dens kunnige äffna
de dansen. De togo icke sin gästmö först,
de latsa sig icke ha någon, men ungdom-
arne kände krutet, så att de visste vilket
per det var bra med. Mellansuper fingo
de och brännvinsbrö. En av de myndige
värder hade ett brännvinsglas och en tallrik
med en brödskiva på och ett par liter rökt
kott fläk. De bröt av brödskivan en muns-
bit bröd och skur av fläsket en munsbit till
brännvinsbrö. Någon romare användes der-
emellan. Kl. 11 e.m. Ton och äte äggkavoor, så
mycket de behage. Sedan dans igen tills
12 natten. Några drängar putte och spela bort.
Geland skulle de gå den länge dansen, dock icke
vart är. Det ena gilleslaget skulle besöka det
andra. De stasse dit, en dräng och en frige i per.

12

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

En fiolspelare gick före och spela. Komme till gillesgården fingo de en saff och tog ett par danser för laget. De drängar som icke kunde dansa följde icke med stussen, men för återvägen gick det icke så noggrant till, ty en och annan dräng eller bondson hade gästmen i det gilleslaget. Det ansågs som en skam om någon av de stussande kom som icke kunde dansa, derför blev sådana drängar i gillesgården och spela kort under tiden.

Majfänquingen upphörde i Svöcted 1880.

I Höjsted för 1840 telet och tidigare gick fänqueren med drängarna och fänquerna maj då byarna låga telet. Upphörde 1848. I Baldringe gick och fänquerna

med och sjunga maj "de" ligen låg det.

5154
Upphörd 1866. Något år kunde man dröng-
ga och sjunga maj senare, så och i släktstaden
men leke med den gamla seden, ej heller
vara gillen så vidlyftiga.

Felersmåls majsjungning endast av man-
liga, så och i Örsjö socken 1870 tallet.

Ola Halst i Felersöd som ovan nämnts var
född 1827 icke 1825 som jag av fel upp-
gav.

Skrevet den 23 april 1937.

J. Bengtström
bot 236.

Ola Halst säger: I Felersöd på 1840 tallet och
tidigare sjöng de maj endast vart tredje
eller vart 4de år, ty det hade blivit för dyra gillen
att göra varje år